

СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ СТВОРЕННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО БІЗНЕСУ

Полонський В.Г., кандидат технічних наук, Національний транспортний університет, Київ, Україна

Комчатних О.В., Національний транспортний університет, Київ, Україна

MODERN VIEW ON THE ISSUE OF INTELLECTUAL BUSINESS FORMATION

Polonskiy V.G., Ph.D., National Transport University, Kyiv, Ukraine

Komchatnykh O.V., National Transport University, Kyiv, Ukraine

СОВРЕМЕННЫЙ ВЗГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ СОЗДАНИЯ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОГО БИЗНЕСА

Полонский В.Г., кандидат технических наук, Национальный транспортный университет, Киев, Украина

Комчатных Е.В., Национальный транспортный университет, Киев, Украина

Постановка проблеми. Інноваційний розвиток всіх сфер господарської діяльності сприяє завоюванню нових ринків і посиленню конкурентних переваг окремих суб'єктів, є основою підвищення ефективності їх діяльності.

На успіх реалізації інновацій на підприємстві впливає безліч факторів: науково-технічний потенціал, виробничо-технічна база, основні види ресурсів, великі інвестиції, відповідні системи управління. Правильне співвідношення і використання цих факторів, а також тісний взаємозв'язок через систему управління між інноваційною, виробничою та маркетинговою діяльністю фірми приводять до позитивного результату здійснення інноваційної стратегії.

У всьому світі в підприємницькому секторі відбуваються великі зміни, підвищується творча активність обдарованих людей, зростають їхні прагнення і потреби до нових знань і практичного їх застосування. Розуміння ролі знання та вміння виробляти нове знання, здатність застосовувати його для блага людства зараз стає одним з найбільш актуальних завдань для дослідження сучасною суспільствознавчою наукою, насамперед економікою.

Творчо працюючий фахівець є не стільки споживачем готової інформації, скільки генератором, інтерпретатором і розповсюджувачем знань. Особливо це стосується інтелектуальних підприємств, які стають практичним двигуном процесу формування економіки знань. Сам феномен підприємництва недостатньо розглядати тільки як матеріальну сферу інновацій. В умовах зростання ролі знань мова повинна йти і про другу сторону цього феномена - творчих принципах, що вже не дозволяє характеризувати підприємництво тільки як суто економічне явище.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання формування основних контурів інтелектуального бізнесу та економіки знань знайшли відображення у працях вітчизняних і зарубіжних авторів: Антонюк Л.Л. [1], Гаман М.В. [2], Герасимчук В.Г. [3], Волкова О.І. [4], Жихор О.Б. [5], Іванюта С.М. [6], Ілляшенко С.М. [7], Гальчинський А. [8], Гесць В. [8], Кінах А. [8], Семиноженко В. [8], Солоха Д.В. [9], Морева В.В. [9], Чирков С.О. [9], Швиданенко Г.О. [13], Гервас-Олівер Х.Л., Періс-Ортіс М. [15], Шмайсер В. [16], Ваерс Г. [18], Скаржинський П. [17], Кроссвайт Д. [17] та інших. Однак, недостатньо розкриті такі поняття як "інформація", "людський капітал", "інтелектуальний капітал", "економіка знань". Існує необхідність в уточненні визначень цих понять і особливо розкритті змісту категорії "інтелектуальне підприємство".

Мета статті. Визначити раніше недосліджені аспекти сутності інтелектуального бізнесу та обґрунтувати потребу в переході до навчання фахівців у режимі безперервної освіти в умовах економіки, заснованої на знаннях.

Виклад основного матеріалу. При створенні інтелектуального бізнесу особливо актуальною стає проблема управління знаннями, що пов'язано зі зміною головного предмета праці. Їм в зростаючій мірі виступає сама людина, її свідомість. Нову роль знань і управління ними в сучасному суспільстві обумовлюють нижченаведені причини.

Швидкі зміни, пов'язані з глобалізацією та розвитком комп'ютерних технологій значно збільшують як кількість, так і ступінь соціальних та інших ризиків, яким піддаються всі господарюючі суб'єкти в своїй повсякденній діяльності. Визначення ризиків, зниження ступеня невизначеності, створення механізмів захисту від ризиків стає найважливішою актуальним завданням наукової та господарської діяльності.

Істотні зміни відбуваються в соціальній сфері суспільства. Виділення знань як основного засобу виробництва при переході до постіндустріального суспільства дозволяє їх носіям отримувати гідну матеріальну винагороду, пропорційну їх індивідуальному внеску в суспільний прогрес.

Досить жорстка система конкуренції. У ній виграє той виробник, чий продукт або послуга є більш наукомісткими. Наукоємність продукту стає для споживача важливим фактором престижності, перетворюється на самодостатній суб'єктивний критерій цінності людини, виражає її індивідуальність.

У діяльності людини яскраво загострюється протиріччя між задуманим проектом і реальним результатом діяльності щодо його практичного впровадження. В останні роки різко зросла роль наукових досліджень, які спрямовані на негайне отримання прибутку і переслідують чисто кон'юнктурні цілі. Завдання науки полягає в тому, щоб виявити різні конкуруючі можливості та шляхи діяльності, визначити соціальні наслідки їх практичної реалізації.

Розглянуті причини обумовлюють необхідність переходу до нової економіки знань, яку можна охарактеризувати наступними ознаками:

1) спостерігається перехід від матеріального виробництва до переважного створення нематеріальних цінностей - знань та інформації;

2) професіонали, що займаються переважно розумовою працею, перетворюються на провідну групу фахівців, займаючи зростаюче положення в структурі найму на роботу;

3) багаторазово збільшуються як витрати на придбання знань та інформації, так і доходи від їх виробництва і розповсюдження. Найбільші фінансові обороти вже зараз пов'язані саме зі сферами створення нових знань і обробки нової інформації. Пануючими технологіями стають технології маніпуляції людською свідомістю як особливий тип інформаційних технологій;

4) нововведення, відображені в мінливих взаєминах між наукою і технологією, все в більшій мірі залежать від успіхів в області теоретичного знання та його кодифікації. Відповідно, інтелектуальні організації, пов'язані з кодифікацією теоретичних знань, все більше перетворюються на провідні центри розвитку сучасного суспільства;

Зміст сучасного суспільного виробництва визначає поступове витіснення традиційних індустріальних засобів виробництва новими сучасними засобами.

Нове розуміння знання і його нова роль у суспільному виробництві веде до кардинальної зміни головного завдання економічної науки від дослідження виробничих відносин в рамках матеріального виробництва у бік нематеріального, духовного виробництва. Пануючими і визначальними в розвитку суспільного виробництва стають духовні, інтелектуальні знання і відносини.

Організацією об'єднаних націй розроблений новий показник оцінки практичних аспектів формування економіки і суспільства знань (Knowledge Society), заснованого на знаннях - К-індекс. Він є синтетичним і визначається трьома складовими: індексом інтелектуальних активів суспільства (Ііа); індексом перспективності розвитку суспільства (Іпр); індексом якості розвитку суспільства (Іяр).

Значення К-індексу зводиться до того, що він свідчить про нову еру в оцінці країн на початку ХХІ століття. Країни, що накопичили своє багатство в індустріальне століття, спиралися на знання "як робити". Але ці знання ще не відповідають новим критеріям суспільного розвитку, де стали панувати знання "як співіснувати". Концентрація багатств зараз повинна узгоджуватися з соціально справедливими принципами їх споживання усіма членами суспільства. Це означає, що економіка знань не може сприйматися і аналізуватися в системі координат індустріального суспільства і матеріального багатства. У ній на перший план виходять соціально справедливі відносини, які повинні за рахунок нових знань забезпечувати нову якість життя людей і їх надійну безпеку, насамперед у соціальному плані.

Таким чином, інтелектуальне підприємництво розглядається як новий соціально-економічний феномен, особливий специфічний ресурс інноваційного розвитку.

Підприємництво стає особливою формою прояву суспільно-економічних відносин, що виникають в ході ініціативної інноваційної діяльності індивідуальних чи колективних господарюючих суб'єктів у сферах виробництва, розподілу, обміну та споживання матеріальних і духовних благ. Така діяльність, як правило, націлена на отримання прибутку і здійснюється від свого імені, на свій ризик і під свою майнову відповідальність.

Підприємницьку поведінку слід визначити як упорядковану сукупність усвідомлених, особистісної і соціально значущих дій підприємця, що відображають використовувані ним принципи відбору економічних альтернатив. Разом з тим, ця характеристика дій підприємця поширюється на його внутрішній світ, що відрізняється постійною ініціативою, повторюваною особливістю і цілісністю, заснованою на єдності духовного, соціального і біологічного в кожному господарюючому суб'єкті.

Підприємництво розглядається як процес самоорганізації, постійного самооновлення, мотивованого своїми цілями-потребами підприємця, господарює в форматі динамічної взаємодії з

іншими суб'єктами мікро- і макросередовища. З цією взаємодією широко використовується наявна соціокультурна інформація, що дозволяє задовольняти потреби інших людей за допомогою того, що сам підприємець максимізує свої можливості з розвитку та задоволення своїх соціально-економічних потреб. На сучасному етапі розвитку суспільства саме сенс своєї діяльності підприємець ставить в основу власної справи, що, з одного боку, збігається з метою його саморозвитку, а з іншого - завдяки напруженню на себе розвитку, він сприяє задоволенню суспільних потреб. Особливо важливо вказати, що багато нових суспільних потреб створюються самими підприємцями, нав'язуються споживачам через рекламу, створюючи нові підприємницькі ніші.

У дослідженнях, присвячених з'ясуванню природи сучасного підприємництва, автори розглядають підприємництво, як процес особистісного, або системного самооновлення і самоорганізації через втілення в життя ідей по створенню нових або розвитку діючих підприємств різних сфер діяльності та форм власності. Зараз найбільш прогресивні підприємці розуміють, що нові умови ведення бізнесу створюють таку ситуацію, коли орієнтація тільки на прибуток стає майже однозначно запорукою того, що прибутку не буде. Прибуток для них вже не є головною метою підприємницької діяльності. Вони розглядають його, як похідне явище, з'являється само собою, якщо є інноваційна ідея, інноваційний проект і інноваційний продукт. Головне для таких підприємців - реалізувати свої знання, інтелект через створення чогось такого, чого ще не було. Цим новим вони впливають на свідомість споживачів, задають моду, створюючи свою нішу на ринку. При цьому намагаються передбачити майбутнє, в якому саме знання будуть відігравати провідну роль, і "брати" свої ідеї саме з майбутнього. Продукт таких ідей повинен нести людям нові знання, стимулювати людей в їх прагненні до нових знань.

Творче порушення рівноваги стає постійною передумовою розвитку інтелектуального підприємництва. Підприємець-інтелектуал не може зупинитися на досягнутому, тому що при сучасному розвитку техніки і технологій часовий лаг між реалізацією ним своєї ідеї і реалізацією її конкурентами скорочується до мінімуму. Тому постійний пошук нових ідей, концепцій, напрямків кардинального вдосконалення продукту стає закономірністю інтелектуального підприємництва. Для того, щоб бути на хвилі сучасної конкуренції підприємцю-інтелектуалу чуже вузьке бачення поля свого бізнесу, йому необхідна найширша світоглядна і наукова підготовка, а також критичне мислення.

Висновки. Становлення економіки знань - це реальність початку XXI століття. Однак далеко не всі усвідомили цю реальність і тенденцію стрімкого зростання значення знань та інтелекту в сучасному суспільному розвитку. Зараз для реалізації імперативу виживання людства недостатньо функціональних знань, життєдіяльність людини вимагає знання загальних закономірностей, нового визначення фундаментальних смислів існування. На перший план у сучасному підприємстві виходить розвинений інтелект, здатний до творчої розумової діяльності. Саме така діяльність стає не просто бажаною, а конче необхідною для людини, яка хоче стати підприємцем в сучасному складному і багатовимірному світі, де інформація передається в реальному часі, а глобальні тенденції вже стали "безумовним авторитетом", який підкорює всіх і вся. Саме визначення підприємництва як інноваційної діяльності вже говорить про те, що інтелектуальна складова тут повинна бути і є головним принципом розвитку. Саме новизна, як продукт творчості інтелектуального мислення, завжди виділяла підприємницьку діяльність серед інших видів виробничої діяльності.

Інтелектуальне підприємництво не має головною метою кількісне задоволення первинних потреб. Його місія набагато ширше і полягає в якісному оновленні, як навколишнього світу, так і самої людини. Сучасні економічні знання повинні стати гуманістичні, орієнтованими і соціально відповідальними, стати тим фундаментом, який дозволить вирішувати актуальні господарські проблеми, як на рівні окремої людини і фірми, так і на рівні всього суспільства. Чисто економічний підхід до дослідження сучасних суспільних явищ може дати тільки одностороннє знання, чого зараз вже зовсім недостатньо для реалізації імперативу виживання людства. Основою сучасного розвитку стають знання та інновації, а тому значно зростає суспільна роль підприємництва як двигуна порушень спокою, рівноваги, прагнення до нового.

Новим особливим видом підприємництва стає інтелектуальне підприємництво, що безпосередньо пов'язано з підвищення ролі знань та інтелекту в суспільному виробництві і висловлює нову закономірність соціально-економічного розвитку суспільства. Особливу роль у цьому зв'язку грає відносно новий чинник виробництва - підприємницькі здібності, засновані на використанні знань та інформації, які відкривають широкі можливості зміни виробництва товарів і послуг, що користуються попитом. Це ж, у свою чергу, пов'язано з тим, що для задоволення нових потреб необхідно напружувати інтелект, щоб винайти нові способи їх задоволення. Більше того, підприємець-інтелектуал створює нові потреби, нові ніші на ринку і в цій ролі стає двигуном сучасного розвитку. Проблема підготовки підприємців-інтелектуалів стає найбільш значущою і необхідною у сфері економічної освіти.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Антонюк Л.Л. Інновації: теорія, механізм розробки та комерціалізації : Монографія / Л.Л. Антонюк. – К.: КНЕУ, 2010. – 394 с.
2. Гаман М.В. Управління інноваціям : Україна та зарубіжний досвід : Монографія / М.В. Гаман. – К.: Вікторія, 2011. – 312 с.
3. Герасимчук В.Г. Розвиток підприємництва: діагностика, стратегія, ефективність / Герасимчук В.Г. – К.: Вища шк., 2005. – 267 с.
4. Економіка й організація інноваційної діяльності : підручник / за ред. О.І. Волкова, М.П. Денисенка. – К.: Професіонал, 2011. – 960 с.
5. Жихор О.Б. Інноваційний розвиток регіону : монографія / О.Б. Жихор. – К.: УБС НБУ, 2012. – 251 с.
6. Іванюта С.М. Підприємництво і бізнес-культура: [навч. посібник] / С.М. Іванюта, В.Ф. Іванюта. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 288 с.
7. Ілляшенко С.М. Інноваційний менеджмент: підручник. / С.М. Ілляшенко. – Суми: Університетська книга, 2010. – 334 с.
8. Інноваційна стратегія українських реформ / А. Гальчинський, В. Геєць, А. Кінах, В. Семиноженко. – К.: Знання, 2012. – 336 с.
9. Інвестиційно-інноваційні чинники формування розвитку й управління конкурентоспроможним потенціалом підприємства: Монографія / Солоха Д.В., Морева В.В., Чирков С.О., Козлова В.Я., Беякова О.В. – Донецьк: СПД Дмитренко Л.Р., 2010. – 400 с.
10. Йохна М.А. Економіка і організація інноваційної діяльності : навч. посіб. / М.А. Йохна, В.В. Стадник. – К.: Академія, 2011. – 400 с.
11. Инновации и экономический рост : Монография / Отв. ред. К. Микульский. – М.: Наука, 2010. – 377с.
12. Сурин А.В. Инновационный менеджмент : учебник / А.В. Сурин, О.П. Молчанова. – М.: ИНФРА-М, 2009. – 368 с.
13. Швиданенко Г.О. Бізнес-діагностика підприємства : [навч. посіб.] / Г.О. Швиданенко, А.І. Дмитренко, О.І. Олексюк. – К.: КНЕУ, 2008. – 344 с.
14. Gaynor Gerard H. (2009) Doing Innovation: Creating Economic Value. Book 1/ Perspectives on Innovation. IEEE-USA.
15. Hervas-Oliver J.-L., Peris-Ortiz M. (Eds.) (2014) Management Innovation: Antecedents, Complementarities and Performance Consequences. Springer.
16. Schmeisser W. (2014) Innovation performance accounting: Financing Decisions and Risk Assessment of Innovation Processes. Springer.
17. Skarzynski P., Crosswhite, D. (2014) The Innovation's Field Guide: Market Tested Methods and Frameworks to Help You Meet Your Challenges. – Wiley.
18. Weiers G. (2013) Innovation Through Cooperation: The Emergence of an Idea Economy. Springer.

REFERENCES

1. Antonyuk L.L. Innovatsii: teoriia, mekhanizm rozrobky ta komertsializatsii [Innovations: theory, mechanism of elaboration and commercial activity]: monograph. Kyiv: KNEU Publ., 2010. 394 p. (Ukr)
2. Haman M.V. Upravlinnia innovatsiiam : Ukraina ta zarubizhnyi dosvid [Innovations Management: Ukraine and foreign experience]: monograph. Kyiv: Victoria Publ., 2011. 312 p. (Ukr)
3. Herasymchuk V. H. Rozvytok pidpriemnytstva: diahnostyka, stratehiia, efektyvnist [Business development: diagnostics, strategy, effectiveness]. Kyiv: Vyshcha shkola Publ., 2005. 267 p. (Ukr)
4. Volkov O. I., Denysenko M. P. and others, editor Volkov O. I., Denysenko M. P. Ekonomika y orhanizatsiia innovatsiinoi diialnosti [Economics and innovation activity organization]: tutorial. Kyiv: Professional Publ., 2011. 960 p. (Ukr)
5. Zhykhor O.B. Innovatsiinyi rozvytok rehionu [Innovation development of the region]: monograph. Kyiv: UBS NBU Publ., 2012. 251 p. (Ukr)
6. Ivanyuta S. M. Pidpriemnytstvo i biznes-kultura [Entrepreneurship and business-culture]: tutorial. Kyiv: Tsentrv navchalnoi literatury Publ., 2007. 288 p. (Ukr)
7. Illiashenko S.M. Innovatsiinyi menedzhment [Innovation management]: tutorial. Sumy: Universytetska knyha Publ., 2010. 334 p. (Ukr)
8. Halchynskyi A., Heyets V., Kinakh A., Semynozhenko V. Innovatsiina stratehiia ukrainskykh reform [Innovation strategy of Ukraine's reforms]. Kyiv: Znannia Publ., 2012. 336 p. (Ukr)
9. Solokha D.V., Moreva V.V., Chyrkov S.O., Kozlova V.Ia., Bieliakova O.V. Investytsiino-innovatsiini chynnyky formuvannia rozvytku y upravlinnia konkurentospromozhnym potentsialom pidpriemstva [Investment and innovation factors of formation, development and management of competitive business potential]: monograph. Donetsk: EAS L. Dmytrenko R. Publ., 2010. 400 p. (Ukr)

10. Yokhna M. A. *Ekonomika i orhanizatsiia innovatsiinoi diialnosti* [Economics and innovation activity organization management]: tutorial. Kyiv: Akademiia Publ., 2011. 400 p. (Ukr)
11. Mikul'skij K. and others, editor Mikul'skij K. *Innovacii i jekonomicheskij rost* [Innovations and economic growth]: monograph. Moscow: Nauka Publ., 2010. 377 p. (Rus)
12. Suryan A. V., *Innovacionnyj menedzhment* [Innovation management]: tutorial. Moscow: INFRA-M Publ., 2009. 368 p. (Rus)
13. Shvydanenko G. O. *Biznes-diahnostyka pidpriemstva* [Business-diagnostics of enterprise]: tutorial. Kyiv: KNEU Publ., 2008. 344 p. (Ukr)
14. Gaynor Gerard H. (2009) *Doing Innovation: Creating Economic Value. Book 1/ Perspectives on Innovation*. IEEE-USA.
15. Hervas-Oliver J.-L., Peris-Ortiz M. (Eds.) (2014) *Management Innovation: Antecedents, Complementarities and Performance Consequences*. Springer.
16. Schmeisser W. (2014) *Innovation performance accounting: Financing Decisions and Risk Assessment of Innovation Processes*. Springer.
17. Skarzynski P., Crosswhite, D. (2014) *The Innovation's Field Guide: Market Tested Methods and Frameworks to Help You Meet Your Challenges*. – Wiley.
18. Weiers G. (2013) *Innovation Through Cooperation: The Emergence of an Idea Economy*. Springer.

РЕФЕРАТ

Полонський В.Г. Сучасний погляд на проблему створення інтелектуального бізнесу / В.Г. Полонський, О.В. Комчатних // Економіка та управління на транспорті. – К.: НТУ, 2015. – Вип. 2.

В статті розкрито авторське бачення сутності інтелектуального бізнесу. Творчо працюючий фахівець є не стільки споживачем готової інформації, скільки генератором, інтерпретатором і розповсюджувачем знань. Сам феномен підприємництва недостатньо розглядати тільки як матеріальну сферу інновацій. В умовах зростання ролі знань мова повинна йти і про другу сторону цього феномена - творчих принципах, що вже не дозволяє характеризувати підприємництво тільки як суто економічне явище.

Об'єкт дослідження – процеси формування та розвитку інтелектуального бізнесу.

Мета статті – визначити раніше недосліджені аспекти сутності інтелектуального бізнесу та обґрунтувати потребу в переході до навчання фахівців у режимі безперервної освіти в умовах економіки, заснованої на знаннях.

Методи дослідження – теоретичне узагальнення та системний аналіз розвитку інтелектуального підприємництва.

При створенні інтелектуального бізнесу особливо актуальною стає проблема управління знаннями. Зміст сучасного суспільного виробництва визначає поступове витіснення традиційних індустріальних засобів виробництва новими сучасними засобами.

Нове розуміння знання і його нова роль у суспільному виробництві веде до кардинальної зміни головного завдання економічної науки від дослідження виробничих відносин в рамках матеріального виробництва у бік нематеріального, духовного виробництва. Пануючими і визначальними стають духовні, інтелектуальні знання і відносини.

Підприємництво розглядається як процес самоорганізації, постійного самооновлення, мотивованого своїми цілями-потребами підприємця, господарює в форматі динамічної взаємодії з іншими суб'єктами мікро- і макросередовища. З цією взаємодією широко використовується наявна соціокультурна інформація, що дозволяє задовольняти потреби інших людей за допомогою того, що сам підприємець максимізує свої можливості з розвитку та задоволення своїх соціально-економічних потреб.

Новим особливим видом підприємництва стає інтелектуальне підприємництво, що безпосередньо пов'язано з підвищення ролі знань та інтелекту в суспільному виробництві і висловлює нову закономірність соціально-економічного розвитку суспільства. Особливу роль у цьому зв'язку грає відносно новий чинник виробництва - підприємницькі здібності, засновані на використанні знань та інформації, які відкривають широкі можливості зміни виробництва товарів і послуг, що користуються попитом. Це ж, у свою чергу, пов'язано з тим, що для задоволення нових потреб необхідно напружувати інтелект, щоб винайти нові способи їх задоволення. Більше того, підприємець-інтелектуал створює нові потреби, нові ніші на ринку і в цій ролі стає двигуном сучасного розвитку. Проблема підготовки підприємців-інтелектуалів стає найбільш значущою і необхідною у сфері економічної освіти.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ІНФОРМАЦІЯ, ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ, ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ КАПІТАЛ, ЕКОНОМІКА ЗНАНЬ, ІНТЕЛЕКТУАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО.

ABSTRACT

Polonskiy V.G., Komchatnykh O.V. Modern view on the issue of intellectual business formation. Economics and management on transport. Kyiv. National Transport University. 2015. Vol. 2.

The article highlights the author's vision of intellectual business nature. A creatively oriented professional does not only absorb final information but generates, interprets and spreads knowledge. The term "Entrepreneurship" can't be considered as the only material sphere of innovations. With the increasing role of knowledge the language is to present another constituent part of this phenomenon based on the principles of creativity, enabling to characterise entrepreneurship in a broader sense, not only an entirely economic notion.

The object of study - processes of formation and development of intellectual business.

The article is aimed at defining insufficiently researched aspects of intellectual business nature and grounding the need in uninterrupted education process of professional training on the terms of economics knowledge.

Methods of research - theoretical generalization and systematic analysis of the development of intellectual entrepreneurship.

The problem of knowledge management is of utmost importance when setting up and developing intellectual business environment. The content of modern public production determines gradual substitution of conventional industrial means of production by the sophisticated ones.

Modern awareness of knowledge and its new role in public production leads to crucial changes of the main task of Economics science from the researches of production relations in the framework of material production towards non-material, spiritual production. Intellectual knowledge and relations, spiritual values are getting prevailing.

Entrepreneurship is considered as being the process of self-organisation, self-rejuvenation motivated by the needs and wants of an entrepreneur who runs his business in the format of dynamic interaction with other subjects of micro- and macro environment. Socio-cultural information being available is closely related to such effective interaction allowing to meet other people's requirements with the entrepreneur maximizing abilities to develop and satisfy his socio-economic needs.

Intellectual entrepreneurship becomes a new type of business that is directly linked to the increasing role of knowledge and intellect in public production and is stipulated by the new tendency of national socio-economic development. Business abilities as a relatively new production factor based on knowledge and information application plays a distinctive role in opening great opportunities to change goods and services production for those that are currently on demand. Thus, it's necessary to strain intellect in order to find more ways of satisfying new needs. Moreover, an intellectual businessman creates new needs, the latest ones, in the market, so becoming a driving force of modern development in this capacity. The problem of intellectual business training becomes increasingly important and indispensable in the sphere of economic education.

KEY WORDS: INFORMATION, HUMAN RESOURCES, INTELLECTUAL PROPERTY, KNOWLEDGE OF ECONOMICS, INTELLECTUAL ENTREPRENEURSHIP.

РЕФЕРАТ

Полонский В.Г. Современный взгляд на проблему создания интеллектуального бизнеса / В.Г. Полонский, Е.В. Комчатных // Экономика и управление на транспорте. – К.: НТУ, 2015. – Вып. 2.

В статье раскрыто авторское видение сущности интеллектуального бизнеса. Творчески работающий специалист является не столько потребителем готовой информации, сколько генератором, интерпретатором и распространителем знаний. Сам феномен предпринимательства недостаточно рассматривать только как материальную сферу инноваций. В условиях возрастания роли знаний речь должна идти и о второй стороне этого феномена - творческих принципах, что уже не позволяет характеризовать предпринимательство только как сугубо экономическое явление.

Объект исследования - процессы формирования и развития интеллектуального бизнеса.

Цель статьи - определить ранее неисследованные аспекты сущности интеллектуального бизнеса и обосновать потребность в переходе к обучению специалистов в режиме непрерывного образования в условиях экономики, основанной на знаниях.

Методы исследования - теоретическое обобщение и системный анализ развития интеллектуального предпринимательства.

При создании интеллектуального бизнеса особенно актуальной становится проблема управления знаниями. Содержание современного общественного производства определяет постепенное вытеснение традиционных индустриальных средств производства новыми современными средствами.

Новое понимание знания и его новая роль в общественном производстве ведет к кардинальному изменению главной задачи экономической науки от исследования производственных отношений в рамках материального производства в сторону нематериального, духовного производства. Господствующими и определяющими становятся духовные, интеллектуальные знания и отношения. Предпринимательство рассматривается как процесс самоорганизации, постоянного самообновления, мотивированного своими целями-потребностями предпринимателя, хозяйничает в формате динамического взаимодействия с другими субъектами микро- и макросреды. С этим взаимодействием широко используется имеющаяся социокультурная информация, что позволяет удовлетворять потребности других людей с помощью того, что сам предприниматель максимизирует свои возможности по развитию и удовлетворения своих социально-экономических потребностей.

Новым особым видом предпринимательства становится интеллектуальное предпринимательство, непосредственно связанное с ростом роли знаний и интеллекта в общественном производстве и выражающее новую закономерность социально-экономического развития общества. Особую роль в этой связи играет относительно новый фактор производства - предпринимательские способности, основанные на использовании знаний и информации, которые открывают широкие возможности изменения производства товаров и услуг, пользующихся спросом. Это же, в свою очередь, связано с тем, что для удовлетворения новых потребностей необходимо напрягать интеллект, чтобы изобрести новые способы их удовлетворения. Более того, предприниматель-интеллектуал создает новые потребности, новые ниши на рынке и в этой роли становится двигателем современного развития. Проблема подготовки предпринимателей интеллектуалов становится наиболее значимой и необходимой в сфере экономического образования.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: ИНФОРМАЦИЯ, ЧЕЛОВЕЧЕСКИЙ КАПИТАЛ, ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНЫЙ КАПИТАЛ, ЭКОНОМИКА ЗНАНИЙ, ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО.

АВТОРИ:

Полонський Вячеслав Григорович, кандидат технічних наук, Національний транспортний університет, професор кафедри економіки, e-mail: kaf-ekonomika_ntu@bigmir.net, тел. +380442803016, Україна, 01010, м. Київ, вул. Суворова, 1, к. 313.

Комчатних Олена Вікторівна, Національний транспортний університет, асистент кафедри економіки, e-mail: kaf-ekonomika_ntu@bigmir.net, тел. +380442803016, Україна, 01010, м. Київ, вул. Суворова, 1, к. 314.

AUTHOR:

Polonskiy Vyacheslav G., Ph.D. in Economic Sciences, National Transport University, professor, department of economics, e-mail: kaf-ekonomika_ntu@bigmir.net, tel. +380442803016, Ukraine, 01010, Kyiv, Suvorova str. 1, of. 313.

Komchatnykh Olena V., National Transport University, assistant lecturer, department of economics, e-mail: kaf-ekonomika_ntu@bigmir.net, tel. +380442803016, Ukraine, 01010, Kyiv, Suvorova str. 1, of. 314.

АВТОРЫ:

Полонский Вячеслав Григорьевич, кандидат технических наук, Национальный транспортный университет, профессор кафедры экономики, e-mail: kaf-ekonomika_ntu@bigmir.net, тел. +380442803016, Украина, 01010, г. Киев, ул. Суворова, 1, к. 313.

Комчатных Елена Викторовна, Национальный транспортный университет, ассистент кафедры экономики, e-mail: kaf-ekonomika_ntu@bigmir.net, тел. +380442803016, Украина, 01010, г. Киев, ул. Суворова, 1, к. 314.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Бондаренко Є.В., доктор економічних наук, професор, президент Української академії інвестицій в науку і будівництво, Київ, Україна.

Бакуліч О.О., кандидат технічних наук, професор, декан факультету економіки, менеджменту і права, Національний транспортний університет, Київ, Україна.

REVIEWER:

Bondarenko Ye.V., Ph.D., Economics (Dr.), professor, President of Ukrainian Academy of investment in science and construction, Kyiv, Ukraine.

Bakulich O.O., Ph.D. in Technical Sciences, professor, Dean of the Faculty of Economics, Management and Law, National Transport University, Kyiv, Ukraine.